

פ ר ט י כ ל מס. י/2

מישיבת ועדה הכנסת שהחקיקה ביום שלישי,
י"ד בטבת תש"י (3.1.50), בשעה 9.00.

נוכחים חברי-הועדה:

- י. הררי - היו"ר
- ד. בר-רב-האי
- י. ברץ
- י. בר-יהודה
- מ. בן-עמי
- א. ג'רג'ורה
- א. גרינברג
- צ. יהודה
- ש. כץ
- ה. כהן-מגורי
- ע. מימון
- א. מזור
- מ. נורוק
- א. רוזיאל-נאור
- י. סרלין
- מ. יערי
- א. שפטל
- י. קוסוי
- א. ציזלינג

בזכות דעה מיעוצה: נ. ילין-מור

מוזמנים: גב' הנמן - ממשרד-המשפטים

נעדרים חברי-הועדה:

- מ. גרבוסקי
- י. בן-אהרן
- ש. מיקוניס
- י. שמחוני

סדר-היום: (א) העברת "החוק להעברת נכסים לרשות הפיחות" לוועדה מתאימה;

(ב) מכחבים;

(ג) אינפורמציה בענין החלטות ועדת-המשנה לסדרי עבודת הכנסת עם שיבתה לירושלים;

(ד) תשלום הוצאות לחברי-הכנסת;

(ה) מסקנות ועדת-המשנה לעניני הקנון.

א. חוק העברת נכסים לרשות הפיחות

צ. יהודה: אני מציע להעביר חוק זה לוועדה הכלכלה.

ג. ילין-מור: ועדה הכלכלה אינה ועדה פעילה מאד.

א. מזור: אני מצטרף לדעתו של חבר הכנסת צ. יהודה ואני מציע למסור את החוק הזה לוועדה משוחפת של ועדה הכלכלה וועדה הכספים.

היו"ר י. הררי: לדעתי, חוק זה, אף על פי שהוא מעורר בעיות כלכליות ובספיות, בסופו של דבר, הוא מעורר יותר בעיות חוקיות ועל כן, יש להעבירו לוועדה חוקה, חוק ומשפט. אני מתנגד להצעתו של חבר-הכנסת מזור, כי מנסיון אני יודע, שאין תועלת רבה בוועדות משוחפות.

א. ציזלינג: אני מציע להעביר את החוק לוועדה משוחפת של כספים וחוקה.

צ. יהודה: בקשר לדבריו של היו"ר, עלי לומר שאם ניתקל באי-בהירות משפטית, נוכל להוועץ תמיד ביועצים המשפטיים העומדים לרשותנו.

אשר להערתו של חבר-הכנסת ילין-מור, שועדת הכלכלה אינה פעילה, עלי לומר שאין זו אשמת הוועדה, אלא אשמת שר-האוצר, אשר מעביר, לנוחיותו את כל העניינים לוועדת הכספים, העמוסה עבודה.

ד. בר-רב-האי: כל חוק מעורר שאלות משפטיות, אבל צריך תמיד לנהוג ולהחשב במטרת החוק. לדעתי, חוק זה שייך לוועדה הכלכלה.

מחליטים

למסור לוועדה אחת, ולא לוועדה משוחפת.

מחליטים

להעביר את החוק "העברת נכסים לרשות פיחות" לוועדה הכלכלה.

ב. מכתב מס' 76 חברי ועדת השרותים הצבוריים

היו"ר י. הררי: נחקבל מכתב חתום ע"י חברי הכנסת הבאים:

חנה למדן, דבורה נצר, א. פרמינגר,

א. חבורי, ח. דרורי, נ. הרפז, א. טביב, מתאריך כג' בכסלו חש"י.

(מקריא את המכתב): "ביום ב' 12.12.49 פנתה הגב' נצר למר צידון

בבקשה למסור ליושב ראש הועדה לשרותים צבוריים, בקשה 7 מחברי הועדה (בפועל משתתפים 11), לא לקיים את ישיבת הועדה שנועדה ליום ג' 12.12.49 לרגלי היוחס עסוקים בישיבות אחרות.

למרות זאת נקראה ישיבת הועדה וגם קוימה, אם כי היו נוכחים בה 4 חברי ועדה בלבד,

"בישיבה" זו נחקבלו "החלטות" בסעיף

"קופות חולים במדינה" - סעיף שנידון בכמה

ישיבות הועדה והיו בו חילוקי דעות רציניים.

אנו רואים את הישיבה הזו כבלתי חוקית

וכן גם את החלטותיה ומבקשים את התערבותה

המהירה של ועדת הכנסת."

מחובתי להזכיר לכם שבזמנו קבלנו מכתב מיו"ר

ועדת השרותים, בו שאל אותנו כיצד לנהוג בקשר להעדר קבוע של

חברים מישיבות הועדה, ואם ישנו קוורום לישיבות. החלטנו אז

להביא את המכתב הזה לוועדת המשנה לחקנון.

ד. בר-רב-האי: השאלה העומדת לפנינו היום, אינה אותה שאלה

שהעמיד לפנינו יו"ר ועדת השרותים הצבוריים

בזמנו. מר רקנטי התלונן שהוא קובע ישיבות, והחברים אינם

מופיעים, ושאל כיצד עליו לנהוג. הודענו לו, שכיון שאין קוורום

הוא יכול לנהל את הישיבה בכל מספר חברים המשתתף. לדעתי אין

התשובה שניחנה אז, עונה לבעיה זו. הבעיה הנוכחית היא - ששתי

חמישיות מחברי הועדה פנו בבקשה ליו"ר לדחות את הישיבה, והוא

לא עשה כן, ובישיבה זו נחקבלו החלטות בענינים חשובים.

ח. כהן-מיגורי: כפי שידוע לי, לא כל שבעת החברים האלה בקשו

לדחות את הישיבה. ליו"ר הועדה פנו 3 חברים,

ובישיבה השתתפו 4 או 5 חברים. חברים אלה שבקשו לדחות את

הישיבה, אינם מופיעים כמעט בקביעות ואי-אפשר לדחות באופן מתמיד

ישיבות, בשעה שחברים אחרים באים ממקומות מרוחקים, מתוך לחל-אביב.

י. ברייהודה:

כפי שידוע לי, גב' נצר דברה עם מר צידון ולא עם יו"ר ועדת השרותים הצבוריים. לכל קונסטיטוציה דרוש שכל, והקונסטיטוציה שלנו אומרת שאין קוררום ואיש אינו מנסה לפגוע בקונסטיטוציה זו. אני בטוח שששת החברים שתחמו על מכתב זה מסרו דברים לא פחות נכונים מאשר מר כהן. אני מניח שכאשר מתקיימת ישיבה הדנה בעניינים, שאינם עניינים של מה בכך, ושחי הסיעות הגדולות אינן משתתפות ומבקשות למפרע לדחות את הישיבה, יש לעשות כן. הם מוסרים שבישיבה זו הועמדו להצבעה עניינים חשובים וידעו שהחברים שאינם, לא יוכלו אח"כ להגיש אפילו הסתייגות לכנסת. לדעתי זהו ניצול, לא לגמרי הוגן של המצב. האם אפשר באמת, בצורה כזו, לחטוף אחד מן השניים? האם כך ננהל את עבודתנו? מבחינה זו אני רואה את הדבר הזה למסוכן מאד לגבי המנהגים בתוכנו, ואני רוצה לומר לחבר כהן, שכאן מופיע כמליץ יושר על יו"ר ועדת השרותים הצבוריים, הוא, כחבר סיעת מיעוט בודאי אינו מעוניין בתקדימים כאלה. הרוב חמיר ימצא לו דרך איך לתקן דבר בלתי הוגן שנעשה לו. המיעוט לא ימצא לו דרך לתקן דבר בלתי הוגן שנעשה לו.

אני הייתי מציע, שאנחנו לעת עתה, לא נסכם בשום החלטה פורמלית, אלא לבקש את יו"ר ועדת הכנסת לדבר עם יו"ר ועדת השרותים הצבוריים ולמצא דרך לחזור לדון בסעיפים שבהם היו חלוקי דעות ולאפשר לאנשים לבא למליאה לפחות בהסתייגות, ואז המליאה תחליט כפי שתחליט.

אני לא הייתי רוצה בהחלטות פורמליות. אני רוצה

לחת גם דרך הוגנת של נסיגה למר רקטי, אבל אם הדרך הזו לא תמצא באופן לא פורמלי, אהיה מוכן להציע הצעה פורמלית.

א. צידון:

בקשר לדבריו האחרונים של חבר הכנסת ברייהודה, ידוע לי שכסעיה ראשון בסדר-יומה של ועדת השרותים הצבוריים עומד שנית "סכום הדיון בענין קופות החולים".

ע. מימון:

אני מצטרפת לדעתו של חבר הכנסת ברייהודה.

א. מזור:

לדעתי צריך להודיע ליו"ר ועדת השרותים הצבוריים שאצלנו קיימת רוח חברותית ויש לשמור עליה.

א. רוזיאל-נאור: לדעתי יש לשמוע תחילה את הצד השני לפני שמטיפים מוסר או מחליטים דבר. אם כבר נכנסים לברור כזה צריך היה לשמוע קודם מה אפי מרוקנטי. אח"כ נראה על מה לדון וכיצד.

א. שפטל: הייתי מקבל את דעתו של ברי-יהודה, אבל היות וחברי חרות נגשים לענין באופן עקרוני, ומגינים על הדבר הזה, אף על פי שזה לא הוגן לא לרחות ישיבה כאשר מבקשים לעשות כן. אני מציע לבטל את הישיבה ההיא ולהביא את הענין הזה שוב לדיון. הצעת ברי-יהודה הוגנת יותר, אבל אני רואה שהדברים ימשכו יותר.

היו"ר י. הררי: אני מציע לאחד ולשנות קצת את הצעת א. רוזיאל-נאור וי. ברי-יהודה, ולקבוע שאני אדבר עם היו"ר ועדת השרותים הצבורים, א. רקנטי. אם הענין יסחרר - יחולל בזה, ואם לאו נבקש את מר רקנטי להסביר לנו את עמדתו.

ההצעה נתקבלה.

3. מכתב מחבר הכנסת אידוב כהן (14.12.49):

היו"ר י. הררי: (מקריא את המכתב):

1. " מחכבד אני להעיר את חשומת לב ועדת הכנסת לחקלה החוזרת ונשנית בסופו של כל דיון על סקירה כללית שנמסרת במליאת הכנסת ע"י אחד השרים.
2. התקלה היא - שאין היו"ר הכנסת ואין החברים של הכנסת יודעים כיצד לנהוג; מישהו מתעורר להציע סיכום ברוחו-הוא, ומישהו קם שוללו מעיקרא דדינא, והיו"ר לבסוף מעבירה לוועדה המתאימה.
3. לדעתי, אין אף סיעה ואף חבר יחיד על-דעתו, ושאי להציע לכנסת סיכום משלו בשולי סקירה כללית. אם אין השר עצמו מלווה את סקירתו הצעה-חוק לקריאה ראשונה, או הצעה כלשהי בשם הממשלה, - הרי שאין אחרי הסקירה ולא-כלום.
4. ואולם אם הדיון כלל הצעות כלשהן, או רעיונות שאפשר לגבשם להצעה, ושאי כל חבר הכנסת לקום ולפבוע שהנושא דנן יחזור לדיון בוועדה המתאימה, מקום שם יבוררו ההצעות ויגובש סיכום. על החליטים נוספים - כלומר מה יעשה בסיכום עצמו - צריכה ועדת הכנסת להחליט."

אנש מציע להעביר את המכתב לוועדת המשנה לעניני תקנון.

י. ברי-יהודה: אני מתנגד להעביר חומר לוועדת התקנון. לדעתי ועדת הכנסת מתנהגת לגבי התקנון, בצורה הגובלת בסבוטז"ה. תסלחו לי שאני מוכרח לומר זאת. לפני 6/7 חדשים לפי בקשת היו"ר הכנסת החליטה ועדת הכנסת להטיל על ועדת התקנון להביא הצעות לשלשה פרקים, באופן

י. בר-יהודה:

הצעות אלו מונחות בחיק של ועדת הכנסת זה כבר 4 חרשים והעניינים אינם זזים. אני מציע - עד לגמר המעיפים האלה לא למסור שום דבר לוועדת המשנה לענייני תקנון, ושהמכתב הזה ישאר תלוי ועומד בינתיים.

מ ח ל י ט י ם

ברוב של 9 קולות נגד 6 הוחלט להעביר את המכתב לוועדת המשנה לענייני תקנון.

4. אינפורמציה בקשר לסדרי עבודה הכנסת עם שיבתה לירושלים:

הדו"ר י. הררי: א. בקשר לבנין הקבוע-זמני של הכנסת בירושלים,

קיימות 3 הצעות: הסמך בביח-הכרם,

ביח פרומין, ו-

קולנוע רג'נט-סמדר במושבה

הגרמנית. ועדת המשנה הטילה על המהנדסים להביא הצעות ברורות יותר,

על מנת לאפשר לוועדה להחליט סופית.

ב. בקשר לסדרי עבודה הכנסת - השבוע תמשיך

הכנסת לעבוד בסדר הרגיל, כפי שעשתה בתל-אביב. בשבוע הבא תקיים הכנסת

בימים ב' וג' בבקר ישיבות הועדות, ואח' הצ' משעה 3 עד 10 ישיבות מליאה,

בהפסקה של שעה אחת.

צ' יהודה: ההחלטה למסור לוועדת המשנה את סדרי עבודה הכנסת

עם שיבתה לירושלים, אינה מכסה את קביעת ימי שבתה

של הכנסת. שאלה זאת החעוררה בתל-אביב לא פעם. זוהי שאלה בפני עצמה.

אני מציע שבענין זה יהיה דיון. אני חושב את המהלך הזה למשגה ומבקש דיון.

הדו"ר י. הררי: כפי שאני מבין, ועדת המשנה לא החליטה סופית בעניינים

אלה. לי נדמה שהכונה היא ללמוד מהנסיון. ברגע

זה הוחלט לנסות לעשות ישיבה אחת ארוכה בימים ב' וג', כדי לחסוך זמן.

אני מציע לעת עתה לא להתוכח ולתת לוועדת המשנה לעשות את נסיונותיה.

מ ח ל י ט י ם

לא לשנות את החלטה ועדת המשנה.

5. תשלום הוצאות לחברי הכנסת:

א. ציזולינג: אין לי כל הצעות מיוחדות. אני מבקש

שוערת המשנה המיוחדת לענייני המשכורת

תקבע במשך השבוע הזה את שאלת השנויים בהוצאות הנגרמות לחברי הכנסת,

בקשר עם העברת הכנסת לירושלים. המצב עד עכשו הוא בלתי ברור.

ע. מימון: אני מבקש לקבוע את העקרון כי תשלום ההוצאות

יעשה לפי חשבון של בחי-מלון בינוניים.

א. מזור: אני חומך בהצעת חבר הכנסת ציזולינג.

עלי להזכיר לכם שבועדת המשנה לענייני

המשכורת השתתפה החברה אילנית אשר איננה כעת בארץ ויש למנות במקומה חבר

אחר.

נ. ילין-סור: אני מבין מדוע עלתה שאלה זו על הפרק.

ישנה החלטה שלכל אלה הגרים מחוץ/מושב למקום

של הכנסת ינתן סכום מסוים לכסוי הוצאותיהם. קודם היה מספר יותר קטן

של חברים שהיה גר מחוץ למקום מושבה של הכנסת, וכעת מספר זה גדל.

מ. בן-עמי: עלי לדבר כעת לאחר הנסיון של שבוע שעבר.

הסכום של 20 ל"י לחודש לכסוי הוצאות

אינו מספיק. יש לקבוע שעבודת חבר הכנסת דורשת לימוד ועיון ואין חבר

הכנסת יכול לגור עם מספר רב של אנשים בחדר אחד. דבר זה גורם להוצאות

נוספות. עצם העובדה שאנחנו ברצון קבלנו על עצמנו את טלטול הדרכים

והסבל, מחייבת לחת לנו תנאים שאפשרות את הסבל המינימלי.

י. ברי-יהודה: לדעתי אין כעת מקום לכל הועות האלה.

לאחר שועדת המשנה תביא לנו את הצעותיה

יערך הוכות.

ד. בר-רב-האי: מנקודת הסתכלותי אני, אני יכול להשנות

מענין זה, כי קודם היינו קבוצה קטנה מאד

של חברי כנסת שגרו מחוץ למקום מושב הכנסת ו"סדרו" אותנו, ב-20 ל"י

ד. בר-רב-האי:

ובחור מיעוט קטן לא מצאנו אוזן קשבת אצל הרוב. כעת החמונה השחנתה ומספר האנשים הגר מחוץ למקום מושבה של הכנסת גדל. בפרינציפ שום דבר לא השתנה, אותה חוספת שחלה קודם על מספר קטן של אנשים, החול כעת על מספר יותר גדול של אנשים. יחד עם זה צריך לברוק עם החוספת הזאת, שלא החאימה לתל-אביב, מהאימה כעת בירושלים. בתל-אביב היו התנאים פחות או יותר מסודרים. בכנסת אפשר היה לבלוח יום שלם ולקבל ארוחות במשך כל היום. כאן, כל עוד אין מקום קבוע לכנסת, אין הדבר כך ודרושה בדיקה נוספת של החוספת.

צ. יהודה: לדעתי אין צורך להעביר שאלה זו לוועדת המשנה.

שום דבר לא השחנתה מלבד מספר האנשים המקבל את החוספת ועל כן אין זה אלא ענין של תוראה לגזברות. ואין צורך בכל בדיקה מחדש. כמעט כל החברים הנוסעים לכל מקום, נוסעים גם בשליחות המפלגה. הרי שאת ההוצאות הנוספות, חייבת המפלגה לכסות. אני מבקש להצביע את הענין הזה.

א. ציזלינג: בשעתו, כאשר דנו על ענין משכורתם של חברי

הכנסת, הציעה סיעתנו להצמיד את משכורת חברי הכנסת למשכורת של עובדי הממשלה, כדי להמנע מכל הדיונים האלה הנשנים מדי פעם. אבל אם החלוקה נעשית על יסוד משכורת והוצאות, ההוצאות אינן מתכסות ע"י 20 ל"י. אי אפשר לקבל את זה בהכרה ולדעת כי כן הוא. איני מקבל נקודה שניה שמדבר עליה צבי יהודה. אני, למשל, קובע שיש הבדל בין אנשים הגרים בתל-אביב, ובין אנשים הבאים מחוץ לתל-אביב. כל איש תל-אביב יכול להיות בירושלים ב-10 בעזבו את תל-אביב ב-8. אבל לא כן אני. כדי להיות בירושלים ביום ב' ב-10 עלי לעזוב את ביתי ביום א' ודבר זה דורש סדורים נוספים גם בתל-אביב.

איני מקבל גם את ההנחה של צבי יהודה שמישהו צריך לדאוג להוצאות מלבד הכנסת. איני חושב שעל זה צריכה הכנסת לבנות את סדר העבודה. משום כך לא הצעתי כל הצעה, אבל עכשו אני קובע: א) להעמיד את מצבם של כל החברים מתל-אביב באותו מצד כמו שהיו כל החברים קודם מחוץ לתל-אביב ב) לבקר את גובה הסכום הזה, אם ישנה דרישה כזו, והיא קיימת; ג) מה דינם של חברים הגרים מחוץ לתל-אביב, אלה החייבים לקיים להם סדורים גם בתל-אביב וגם בירושלים.

י. ברץ: אני מתנגד להצעת צבי יהודה להחליט כאן.
וכוח זה יכול קודם כל להיות בוועדה משנה.
ועדת המשנה צריכה לברר את הדבר ולהביא לנו הצעות.

מ ת ל י ט י ם

ברוב של 16 קולות נגד 2 הוחלט
להעביר את ענין השלום ההוצאה
לחברי הכנסת, לוועדה המשנה.

6. מסקנות ועדת המשנה לעניני חקונן:

ד. בר-רב-האי: אני מציע לדון בעת בפרק הנקרא "שאלות".

היו"ר י. הררי: (קורא) 1. (א) חבר הכנסת רשאי לפנות לשר בשאלתה על ענין עובדתי שבחחום הפקידיו של הנשאל.

(ב) השאלתה חנוסה בקיצור ובצורה שאלה בלבד, חיחתם על ידי השואל ותוגש ליושג ראש הכנסת בשלשה העחקים.

(ג) השאלתה לא חכיל:

(1) פרסום כל שם או גילוי דברים שפרסומם אינו הכרחי להבנת השאלה;

(2) ויכוח, חריצח משפט, כינוי או ביטוי מעליב;

(3) בקשה לחוות דעה או לפתרון שאלה משפטית מופשטת, או למחן תשובה על הצעה היפוטטית.

(4) פגיעה בכבוד הכנסת או במוסר המקובל.

אני מציע להסתיף לסעיף 1(א): לא ידע השואל מי הוא

השר שלחחום הפקידיו שייך נלשא השאלה - יעביר את השאלתה ליו"ר הכנסת על מנת להעבירה לשר הנוגע בדבר.

א. ציזלינג: אני מציע שהעחק מכל שאלתה ישלח ללשכת ראש

הממשלה ואם משרד ראש הממשלה ימצא שאין זה שייך

לשר אשר אליו הופנתה השאלתה, תועבר באופן אוטומתי לשר המתאים.

י. בר-יהודה: לדעתי תלוקת הענינים נעשית לפי המשרדים וכל חבר

כנסת יודע לאן להפנות את השאלתה. ישנם רק דברים

מסוימים המופנים לראש הממשלה, שהוא אחראי לממשלה כולה.

צ. יהודה: בסעיף 1(א) כתוב "חבר הכנסת רשאי לפנות לשר".

צ. יהודה: צריך לכתוב "לשר ולראש הממשלה".

מ. בן-עמי: אין זה מוצדק לגנוז שאילתה אם השואל אינו נוכח.

י. יערי: לדעתי אין להכניס כל סייגים שאינם ברורים די צרכם.

היו"ר י. הררי: אעמיד להצבעה כל סעיף וסעיף.

סעיף 1 (א):

הוספה של חבר הכנסת י. הררי: נ ת ק ב ל ה.

הוחלט "לכתוב" לראש הממשלה": ז.א. סעיף 1 (א)

נחקבל בנוסח דלקמן:

"לא ידע השואל מי הוא השר שלתתום הפקידיו

שייך נושא השאלה - יעביר את שאילתה לראש הממשלה

על מנת להעבירה לשר הנוגע בדבר".

סעיף 1 (ג) (1):

הצעת חבר הכנסת י. בר-יהודה לכתוב במקום "אינו

הכרחי להבנת השאלה" - "שאינ קשר להבנת השאלה"

ההצעה לא נחקבלה.

נשאר הנוסח המוצע ע"י ועדת המשנה: ז.א.

"פרסום כל שם או גילוי דברים שפרסומם אינו הכרחי

להבנת השאלה".

סעיף 1 (ג) (2):

ההצעה היא למחוק את המלה "וכוח" - לא נחקבלה.

הנוסח שנחקבל: " (2) ויכוח, חריצח משפט, כינוי או בטוי מעליב;

סעיף 1 (ג) (4):

ההצעה היא למחוק את המלה "במוסר המקובל" - ההצעה לא נחקבלה.

הנוסח שנחקבל: " (4) פגיעה בכבוד הכנסת או במוסר

המקובל".

א. רזיאל-נאור: לחשובה יש לקבוע ארחה הסייגים כמו לשאלה.

נ ת ק ב ל ה הצעת חברת הכנסת א. רזיאל

נאור להוסיף פסקא מיוחדת הקובעת סייגים לחשובות.